

yderligere fremhæve, at der vistnok er mangfoldige Tiendeiere, som ere i en saadan Forfatning, at de med Lethed kunne bære disse Udgifter; men vi skulle lægge Mærke til, at der ikke er saa Tiender — her er ikke Tale om Eiernes Personer — som ere af saare ringe Verdi, og som vilde blive meget byrdesulde for Eierne, hvis de skulde fyldestgøre de her stillede Fordringer. Dette har været Udvalgets Flertal fuldt bevidst, da det stillede sine Vædringsforslag; men det har ikke af saadanne Hensyn troet at burde vige tilbage. Men jeg tror, at det skal og bør fremhæves, at det ikke ubetinget kan siges, at alle Tiender ere i Stand til at bære de Fordringer, der stilles; thi for mange vilde de være meget byrdesulde og trykkende. — Den ærede Kirkeminister mente, at Udgifterne ved Opvarmningen kunde blive meget trykkende; deri tror jeg nu, at den høitærede Minister tager feil. Jeg tror, at, hvor der er Spørgsmaal om store Landsbykirker, der vil Anstæffelsen af et Varmeapparat eller en stor Kaffelovn, vel blive det Beføsteligste, hvormod den daglige Opvarmning forholdsvis ikke vil blive saa beføstelig. Naar vi se hen til de almindelige Forhold her i Landet, ere de strenge Vintre jo en Undtagelse, og naar derhos Varmegraden faar den Begrænsning, som er foreslaaet dels i Lovforslaget og dels af Udvalget, saa tror jeg ikke, at man kan regne paa mange Dage, hvori Kirkerne skulle opvarmes. Ogsaa af den Grund ville de Kirkesøgende ikke saa hyppig stille Fordring om Kirkes Opvarmning, at i det Mindste i de Kirker, som kunne glæde sig ved stærkt Besøg, vil en stærk Opvarmning blive mere til Gene end til Behagelighed. Den ærede Minister ønskede at høre en Udtalelse fra Udvalget med Hensyn til det Vædringsforslag, som er foreslaaet til § 7, hvor Retten til at fordrø Arbeide af Sognebeboerne begrænses for Vørlagningsarbeiders Bekkommende, idet den der indskrænkedes til Vgt alene. Det har ganske vist været Udvalgets Mening, at ved de Arbeider, som udtræves til Opsættelse af Varmindretning, Kaffelovnes og Skørfstens Opsørelse, og hvad dermed staar i Forbindelse, maatte Tiendeieren, ligesom ved andre Reparationer og Vandsættelse af Kirken være berettiget til at forlange Vgt og Haandlangerarbeide. — Med Hensyn til det Forslag, som er stillet af det ærede Medlem for 4de Kreds (Somme), finder jeg ikke Anledning til at udtale Noget, efterat vi have hørt den ærede Ministers Udtalelse. Det forekommer mig kun, at det vækker nogen Betænkelse, naar der staar anført i hans Vædringsforslag, at den Hjælp, der skal ydes de trængende Kirker, ogsaa kan ydes i Form af Gave. Jeg skulde tro, at det havde været rigtigere, naar man havde indskrænket sig til alene at forlange Hjælpen ydet i Form af Laan; men jeg skal indrømme, at, dersom det er almindeligt, at Laanene ydes paa den Maade, som af det ærede Medlem er anført, saa

kan man affurat ligesaa godt lade Bestemmelsen om Gaver blive staaende. — Jeg skal vedblivende tillade mig at anbefale til det høie Things Vedtagelse de Vædringsforslag, som ere stillede til Lovforslaget af Udvalgets Flertal. Jeg har efter meget nøie Overveielse — og jeg tror det Samme har været Tilfældet med de andre Derrer i Udvalget — ikke havt nogen Betænkelse ved at stille de Fordringer, som vi her have stillet op. Vi ramme Alle ens; vi give Afgang til at tilveiebringe et Gode, hvorpaa jeg tror, hele Landet sætter megen Pris, Forlangendet om dette Godes Tilveiebringelse vil stige Aar for Aar, og mangfoldige Kirkeiere ville, selv om Loven ikke udkommer, ikke undgaa, vigende for Opinionens Tryk og de mange Onsters Styrke, at maatte indbetomme disse Onster ved Anbringelse af Varmeapparater. Derimod kan jeg som sagt paa ingen Maade gaa ind paa Mindretallets Forslag, ja saa lidt, at, dersom de skulde blive vedtagne, vilde jeg søle mig paa det Stærkeste opfordret til at stemme imod Lovens Vedtagelse, idet den nuværende Ordning efter Loven af 19de Februar 1861 da vil være langt at foretrække.

Schøler: Den ærede Ordfører udtalte ganske rigtig, at Enhver, der kjøbte en Kirketiende, ikke alene maatte være beredt paa at have Indtægterne deraf, men ogsaa paa, at der var Udgifter, som han ikke kunde stole paa ikke vilde blive større, end de vare i det Nærløb, da han kjøbte Tienden. Men naar den ærede Ordfører og ligeledes et andet Medlem af Mindretallet fremhævede, at Udgifterne kunde huile trykkende paa enkelte Kirketiendeiere, der havde saa saa Indtægter, at de vanskelig kunde bære Byrden, saa tror jeg, at dette kun vil indtræffe i saa Tilfælde. Men hvorfor vil da disse Enkelte — det ærede Medlem af Mindretallet nævnte en Enke, der eiede en Kirketiende, og som neppe havde saa stor en Indtægt deraf, at hun kunde faae Raad til at varme sin egen Stue — holde paa saadanne Kirketiender? Det er jo utlogt at have en Eiendom, som der haves Tab ved, og hvorfor da ikke sælge en saadan Kirke? De kunne jo lade den gaa over til Menigheden, til Tiendeyderne, og det skulde da være underligt, om de ikke vilde tage imod Kirken og arholde de fornødne Udgifter, naar den, der eier Kirketienden, ingen Indtægt har deraf.

Formanden: Den ærede Ordfører har Ordet for en kort Bemærkning.

Ordføreren: Naar det ærede Medlem her ligeoverfor (Schøler) spurgte om, hvorfor de Mand, som havde kjøbt Kirkerne, og som vare saa ulykkelige at være i Besiddelse af dem, da ikke folgte dem, saa skal jeg svare det ærede Medlem, at for det Første kan man jo komme i Besiddelse af en Kirke paa anden Maade end netop ved Kjøb.